

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра військового права

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором курсанта(студента)

Рік набору – 2021

Харків
2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Правове забезпечення управління персоналом в Збройних Силах України» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021.17 с.

Розробник:

Мехеда Владислав Дмитрович, кандидат юридичних наук

**Затверджено на засіданні кафедри військового права
(протокол № 14 від 24 червня 2021 р.)**

**Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри військового права
(протокол № 11 від 21 червня 2022 року)**

ТВО начальника кафедри – майор Владислав Мехеда, кандидат юридичних наук

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Очікувані результати навчання	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	8
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни	10
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	11
6. Критерії оцінювання результатів навчання	12
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти	14
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	15

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Правове забезпечення управління персоналом в Збройних Силах України» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 2,0	Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право» Рівень освіти – другий (магістерський)	За вибором курсанта (студента)
Кількість модулів – 2		Рік підготовки: 2021-2022
Загальна кількість годин – 60		Семестр 1-2
Тижневих годин: аудиторних – 2, самостійної роботи курсанта (студента) – 2		Лекції - 12 год. Практичні / семінарські заняття - 18 год. Самостійна робота - 30 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)

Мета навчальної дисципліни – надати курсантам (студентам) знання про організацію, проведення та правове забезпечення управління персоналом в військових частинах і підрозділах Збройних Сил України та інших військових формуваннях, створених відповідно до закону; сприяти забезпеченню теоретичної, методичної та практичної готовності курсантів (студентів) до військово-професійної діяльності в межах компетенції; вирішенню інших завдань навчання та виховання з урахуванням досвіду сучасних військових конфліктів і проведення АТО та ООС.

Завдання:

формування і вдосконалення спеціальних знань з питань організації та проведення кадрової роботи у військових частинах Збройних Сил України та інших військових формуваннях, організаційних та командно-методичних навичок і вмінь організації та проведення кадрової роботи в підрозділах при проведенні всіх форм бойової підготовки та виконанні завдань за призначенням;

розвиток і постійне вдосконалення загальних та спеціальних принципів діяльності органів військового управління, органів управління персоналом, спрямованих на забезпечення якісного комплектування Збройних Сил України всіма категоріями військовослужбовців;

формування і вдосконалення навичок щодо ведення довідкової роботи та оформлення відповідних документів з питань проходження військової служби особовим складом відповідної номенклатури призначення;

підготовка та надання звітності з кадрових питань до визначених нормативно-правовими актами і нормативними документами інстанцій;

узагальнення, доведення передового досвіду роботи з особовим складом, надання практичної правової допомоги, керівництво та здійснення контролю за роботою підпорядкованих кадрових органів.

Пререквізити: «Статути ЗС України та їх практичне застосування (у т.ч. стройова підготовка)», «Військова адміністрація», «Правова робота в Збройних Силах України».

Кореквізити: «Публічне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці», «Приватне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці», «Порівняльне правознавство», «Державна влада та місцеве самоврядування: теорія і практика».

Постреквізити: –

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1	Демонструвати уміння вдосконалення та організації кадрової роботи з метою забезпечення військових частин особовим складом підготовленим до бойової діяльності.
РН -2	Демонструвати уміння аналізувати та здійснювати контроль за дотриманням чинного законодавства України, вимог нормативно-правових актів Міністерства оборони, відповідних органів військового управління щодо питань віднесених до компетенції посадової особи з кадрової роботи військової частини.
РН-3	Здійснювати поєднання завдань кадрового забезпечення військової частини та бойової підготовки для підтримання максимально високого рівня бойової готовності.
РН -4	Забезпечувати взаємодію кадрових органів та органів військового управління щодо якісного виконання поставлених перед ними завдань з підготовки військовослужбовців здатних ефективно використовувати зброю і бойову техніку за призначенням, стійко переносити нервово-психічне навантаження і несприятливі фактори бойової діяльності.
РН -5	Демонструвати уміння виконувати складні завдання в сфері діяльності кадрових органів військових частин ЗСУ, ставити завдання перед підлеглими в сфері діяльності кадрових органів ЗСУ.
РН -6	Демонструвати уміння визначати перспективи подальшого проходження військової служби особового складу з урахуванням професійних, ділових, моральних якостей та досвіду служби.
РН -7	Демонструвати володіння формами та методами роботи, необхідними при роботі кадрових органів щодо здійснення звільнення військовослужбовців з військової служби.
РН -8	Демонструвати уміння щодо розробок та ведення штатного розкладу на працівників ЗСУ, в організації роботи щодо комплектування військової частини за штатом воєнного часу особами офіцерського складу запасу на особливий період.
РН -9	Демонструвати володіння формами та методами правової роботи, необхідними при роботі щодо комплектування військової частини за штатом воєнного часу особами офіцерського складу запасу на особливий період.
РН -10	Демонструвати уміння проведення атестування (періодичного, щорічного) військовослужбовців військової частини, забезпечення реалізації атестаційних та оцінних висновків.
РН -11	Демонструвати уміння контролювати, вносити зміни облікових даних на особовий склад у відповідні облікові документи, які ведуться у штабі військової частини.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.

ЗК1.4. Здатність здійснювати медіацію в професійній діяльності.

Спеціальних компетентностей:

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК1.5. Здатність вирішувати колізійні проблеми правового регулювання суспільних відносин.

СК1.6. Здатність демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів (правотворчості, законодавчої техніки, техніки створення корпоративних актів, юридичних документів, систематизації юридичних актів, юридичного письма та юридичної термінології тощо).

Програмних результатів навчання:

ПРН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

ПРН1.2. Демонструвати знання й розуміння проблематики глобалізації в контексті розвитку сучасних правових систем.

ПРН 1.4. Характеризувати особливості інноваційної діяльності та інноваційного менеджменту у правовій сфері.

ПРН 1.5. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні принципи організації управління персоналом у Збройних Силах України, зміст, завдання та перспективи вдосконалення.

Управління персоналом у Збройних Силах України: сутність, завдання та перспективи вдосконалення. Мета, об'єкт, предмет навчальної дисципліни. Поняття та основні принципи кадрової роботи у Збройних Силах України. Основні напрями розвитку військової кадрової політики. Основні терміни та визначення в галузі кадрової роботи в Збройних Силах України. Залучення на військову службу. Система кадрового менеджменту. Підготовка кадрів. Соціальне та гуманітарне забезпечення персоналу Збройних Сил.

Організація кадрової роботи у ЗСУ. Основні напрями діяльності, завдання кадрових органів. Проведення державної військової кадрової політики, реалізація політики з питань проходження державної служби у Збройних Силах. Комплектування Збройних Сил особовим складом. Вивчення, добір та розстановку особового складу, управління його кар'єрою.

Планування роботи щодо комплектування та обліку офіцерських кадрів ЗСУ. Організація контролю за станом роботи з кадрами. Визначення потреби офіцерського складу і джерел її поповнення. Облікові документи штатної кількості і складу військовослужбовців.

Організація прийняття на військову службу. Особливості організації прийняття на військову службу в Збройні Сили України. Укладення контракту. Строк дії контракту. Припинення чинності контракту. Особливості укладення контрактів. Організація обліку особового складу Збройних Сил України. Загальні положення організації обліку особового складу Збройних Сил України. Облік особового складу в мирний час. Організація та ведення обліку особового складу в особливий період. Облік безповоротних втрат особового складу.

Порядок присвоєння військовослужбовцям військових звань та нагородження особового складу Збройних Сил України. Права посадових осіб щодо присвоєння військових звань. Строки вислуги та перебування у військовому званні. Пониження у військовому званні та позбавлення військового звання.

Призначення на посади та переміщення по службі військовослужбовців Збройних Сил України. Штат, штатні розписи та Номенклатури посад. Види посад та вимоги при призначенні на посаду. Облік особового складу.

Модуль 2. Правові основи роботи органів управління персоналом Збройних Сил України з особовим складом.

Атестування військовослужбовців Збройних Сил України. Загальні положення щодо проведення атестування військовослужбовців Збройних Сил України. Організація та проведення оцінювання. Методика складання оцінної картки. Методика оцінювання службової діяльності військовослужбовців Збройних Сил України в особливий період.

Відпустки: види, порядок надання. Загальні положення про відпустки військовослужбовців: їх види, тривалість. Планування щорічних відпусток військовослужбовцям. Інші види відпусток. Перенесення відпусток. Особливості надання відпусток військовослужбовцям в особливий період.

Звільнення військовослужбовців Збройних Сил України з військової служби. Підстави щодо звільнення з військової служби. Обчислення вислуги років військовослужбовця. Порядок звільнення з військової служби.

Оформлення документів про звільнення. Адаптація військовослужбовців до цивільного життя.

Робота кадрових органів з офіцерським складом запасу та в особливий період. Функції кадрових органів. Права кадрових органів та коло відповідальності керівників кадрових органів.

Кадрове діловодство у Збройних Сил України. Забезпечення бланками службових документів. Правила складання та оформлення кадрових службових документів. Зразки оформлення кадрових службових документів.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіум тощо	Самостійна робота
1.		Модуль 1. Загальні принципи організації управління персоналом у збройних силах України, її зміст, завдання та перспективи вдосконалення.				
		Тема 1. Управління персоналом у Збройних Силах України: сутність, завдання та перспективи вдосконалення.	8	2	2	4
		Тема 2. Організація кадрової роботи у ЗСУ.	4	2		2
		Тема 3. Планування роботи щодо комплектування та обліку офіцерських кадрів ЗСУ.	4		2	2
		Тема 4. Організація	8	2	2	4

		прийняття на військову службу.				
		Тема 5. Порядок присвоєння військово- службовцям військових звань та нагородження особового складу Збройних Сил України.	4		2	2
		Тема 6. Призначення на посади та переміщення по службі військовослужбовців Збройних Сил України.	8	2	2	4
		<i>Разом</i>	<i>36</i>	<i>8</i>	<i>10</i>	<i>18</i>
2.		Модуль 2. Правові основи роботи органів управління персоналом Збройних Сил України з особовим складом.				
		Тема 7. Атестація військовослужбовців.	4		2	2
		Тема 8. Відпустки: види, порядок надання.	4	2		2
		Тема 9. Звільнення з військової служби.	8	2	2	4
		Тема 10. Робота кадрових органів з офіцерським складом запасу та в особливий період.	4		2	2
		Тема 11. Кадрове діловодство у Збройних Сил України.	4		2	2
		<i>Разом</i>	<i>24</i>	<i>4</i>	<i>8</i>	<i>12</i>
		Усього годин / кредитів ECTS	60/2,0	12	18	30

**5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів
навчання**

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Правове забезпечення управління персоналом в Збройних Силах України» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння курсантами (студентами) програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки курсанта (студента) у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття курсант (студент) може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння курсантами (студентами) програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи курсантів (студентів) є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль					Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 30	max 10	max 30	max 10	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Диференційований залік	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури,

зараховано		<p>рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.</p>
	90	<p>1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
	85	<p>1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
	75	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на запитання за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.</p>
	70	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Помилки у відповіді на запитання за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.</p>
	60	<p>1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Наявність помилок у відповіді на питання на запитання.</p>
не зараховано	55	<p>1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.</p>

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Сума балів за всі види навчальної діяльності
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 - 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 - 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 - 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 - 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 - 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 - 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		1 - 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#>
2. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25 бер. 1992 р. № 2233-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#> // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 27. Ст. 386
3. Про Збройні Сили України: Закон України від 6 груд. 1991 р. № 1934-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#> // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 9. Ст.108.
4. Про оборону України: Закон України від 6 груд. 1991 р. № 1932- XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#> // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 9. Ст.106.
5. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України від 20 груд. 1991 р. № 2011- XII URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12#> // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 15. Ст.190.

6. Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення окремих питань проходження громадянами військової служби: Закон України від 05.04.2018 р. № 2397-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2397-19#> // Відомості Верховної Ради України. 2018 - № 27. стор .5, ст. 221.

7. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: в редакції Закону України від 04.11.2018 р. № 3543-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#> // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 44. Ст. 416.

8. Про Національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#> // Відомості Верховної Ради України. 2018. № 31. стор. 5, стаття 241.

9. Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України: Закон України від 24 березня 1999 р. № 584- XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-14#> // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 9. Ст.106.

10. Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України: Закон України від 24 березня 1999 р. № 551- XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/551-14#> // Відомості Верховної Ради України. - 1999. № 22. Ст.27.

11. Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996 р. № 504/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-вр#> // Відомості Верховної Ради України. 1997 № 2. Ст. 4.

12. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року «Про Стратегію воєнної безпеки України» Указ президента України від 25 березня 2021 року № 121/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#Text>.

13. Про Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України: Указ Президента України від 10 грудня 2008 року N1153/2008 URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1153/2008#> //

Офіційний Вісник України. 2008 р., № 95, стор. 9, стаття 3129, код акта 45142/2008.

14. Наказ Міністра оборони України. від 10.04.2009 № 170 «Про затвердження Інструкції про організацію виконання Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України». URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0438-09#>

15. Наказ Міністра оборони України від 26.05.2014 № 333 «Про затвердження Інструкції з організації обліку особового складу Збройних Сил України». URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0611-14#>

Навчальні посібники, монографії:

1. Військова служба: підготовка, вступ, проходження та припинення (правові аспекти управління персоналом): навчально-методичний посібник / В.Д. Мехеда, О.В. Червякова, С.В. Іващенко. Харків : Військово-юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, 2021. 119 с.

2. Військове законодавство України: Збірник нормативних актів /Ф.В.Саганюк та ін., під ред.. В.І.Кравченка. Київ : Атіка, 1999. 800 с.

3. Правові основи військового будівництва та військово-цивільних відносин: Збірник законодавчих актів з питань національної безпеки і оборони / Ред. Рада: Г.К. Крючков (голова,Б.П.Андресюк, В.П. Горбулін.та ін. К.: Парламентське видавництво, 2005. 832 с. https://ukrainesecuritysector.com/wp-content/uploads/2017/04/legal_foundations_ukr.pdf

4. Основи кадрового менеджменту в Збройних Силах України: Навчальний посібник / За заг. ред. Є.Ю. Литвиновського. Київ : ВАво ЛіраАК, 2011. 284 с. <https://lira-k.com.ua/preview/12049.pdf>

5. Система кадрового менеджменту в Збройних Силах України: особливості розвитку: монографія / за редакцією А.П. Медвідя, І.М. Половінкіна. Київ, 2009. 108 с.

6. Кадрова політика в Збройних Силах України: історія, досвід, методологія: монографія / за редакцією О.В. Яцино, О.В. Коня. Київ : ДКП МО України, НМЦ КП МО України, 2011. 239 с.

7. Оборонна реформа: системний підхід до оборонного менеджменту: монографія / А. Павліковський, В. Фролов, Ф. Саганюк та ін.; за заг. ред. А. Сиротенка. Київ: НУОУ, 2020. 274 с.

<https://nuou.org.ua/nauka/svr/npub/monography/monog-or-2020.html>

Інтернет-ресурс:

1. Верховна Рада України – <http://www.rada.gov.ua>.
2. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>.
3. Електронний курс на порталі навчальних електронних інформаційних комплексів «НЕІК» «Правове забезпечення управління персоналом в Збройних Силах України»: <https://neik.nlu.edu.ua>.
4. Електронний курс на порталі «Автоматизована система управління навчальним закладом»: питання, методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни, програма навчальної дисципліни, силабус з навчальної дисципліни «Правове забезпечення управління персоналом в Збройних Силах України» <https://acsnew.nlu.edu.ua>.